

2. *Екологічно чисті джерела енергії.* URL: <https://elements.visualcapitalist.com/the-clean-energy-employment-shift-by-2030/>
3. *Переваги та недоліки сонячних та вітрових електростанцій* URL: https://kurs.if.ua/news/perevagy_ta_nedoliky_sonyachnyh_elektrstantsiy_73229.html
4. Ковальчук, О. І. (2017). *Вітрова енергетика як альтернатива вугільній.* Науковий вісник Національного міського університету, (3), 67-71.
5. Saveljev, Y., Kuryliak, V., Darvidou, K., Lyzun, M., & Lishchynskyy, I. (2021). *Transformation of Ukrainian automotive industry in the context of electromobility: applying the experience of visegrad states.* In *SHS Web of Conferences* (Vol. 100, p. 01018). EDP Sciences.
6. Фрайєр, Е., Ліщинський, І., & Лизун, М. (2021). *Розвиток відновлювальної енергетики: досвід Східної Німеччини для України.* Журнал європейської економіки, 20(3), 464-483.

Ірина ЗВАРИЧ

доктор економічних наук,
завідувач кафедри міжнародної
економіки

Людмила ГАЛЮЛЬКО

студентка
Західноукраїнський національний
університет

ВЗАЄМОЗВ'ЯЗОК СТАЛОГО РОЗВИТКУ ТА ЕНЕРГЕТИЧНОЇ БЕЗПЕКИ: ВИКЛИКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ

Забезпечення сталого розвитку і енергетичної безпеки є критично важливими аспектами для задоволення потреб людства. Недостатня увага до сталості може підірвати безпеку енергопостачання, а відсутність енергетичної безпеки може перешкодити сталому розвитку. Розв'язання цього взаємозв'язку включає розвиток енергоефективних технологій, використання відновлюваних джерел енергії та гарантування надійного енергопостачання.

Дослідження взаємозв'язку між сталим розвитком та енергетичною безпекою, а також визначення можливих шляхів подолання цих викликів та формулювання практичних рекомендацій для сприяння взаємодії між сталим розвитком та енергетичною безпекою на міжнародному рівні.

Для досягнення мети ми ставимо наступні завдання:

❖ Аналіз викликів та перешкод, які стоять на шляху досягнення сталого розвитку та енергетичної безпеки.

❖ Дослідження можливих рішень, за для забезпечення взаємозв'язку між сталим розвитком та енергетичною безпекою, зокрема розвиток енергоефективності та впровадження новітніх технологій.

Визначені зміни, що відбуваються в світовій енергетиці і полягають у переході від застарілої моделі її функціонування з домінуванням великих виробників, викопного палива, неефективних мереж, нецивілізованої конкуренції на енергетичних ринках – до нової конкурентної моделі з рівними можливостями для розвитку всіх видів виробництва енергії, джерел і маршрутів постачання паливно-енергетичних ресурсів.

Упродовж усього періоду незалежності України енергетична сфера залишається найбільш уразливим сегментом економіки. Жодна зі стратегічних цілей - зниження енергоємності ВВП, інтенсифікація розробки власних покладів енергоресурсів, диверсифікація джерел і шляхів постачання енергоносіїв, формування стратегічного нафтового резерву, створення елементів ядерно-паливного циклу, всебічний розвиток альтернативної енергетики - не була досягнута. Владні команди України за весь період її незалежності віддавали перевагу моделі бізнес-експлуатації нинішньої зовнішньої енергетичної залежності країни перед моделлю забезпечення енергетичної безпеки та унезалежнення від монопольного постачальника енергоресурсів. Регіональна тенденція використання енергетичних ресурсів в якості інструмента політичних та економічних впливів робить неефективним подальше збереження моделі бізнес-експлуатації енергозалежності та диктує необхідність відмови від неї.

Проблематика енергетичної безпеки набуває ключового значення для успішності розвитку енергоімпортозалежних країн. У цьому контексті успіх тієї чи іншої країни в її економічному розвитку забезпечуватиметься не лише за рахунок прямого доступу до енергоресурсів. У випадку України ощадливе використання енергоресурсів власного видобутку в поєднанні з необхідним імпортом має бути забезпечене шляхом збалансовано вибудованої системи енергетичної безпеки. Вона має гнучко функціонувати як за звичайних, так і за надзвичайних обставин. Така система стане однією з гарантій виживання країни за несприятливих зовнішніх обставин, збереження її суверенітету, територіальної цілісності та подальшого економічного розвитку.[2]

Оскільки енергетика є основою економічного розвитку будь-якої держави, пріоритетні завдання розвитку енергетичної безпеки полягають у наступному:

1. Створення стратегічного резерву вуглеводнів (сховищ нафти, нафтопродуктів, газу і вугілля), а також консервація ряду доступних родовищ вуглеводнів.

2. Підвищення енергоефективності і зниження енерговитрат в усіх сферах економіки.

3. Впровадження у економіці нових технологій розвідки, видобутку, переробки, транспортування та споживання вуглеводневої сировини.

4. Розвиток науково-технічної бази та проведення комплексної модернізації економіки країни з метою розширення використання альтернативних джерел енергії, атомної енергії. Розвиток малої енергетики, широке впровадження у всіх секторах економіки силових установок малої та середньої потужності і включення їх у загальну мережу.

Розвиток технологій поставить перед суспільством в майбутньому непрості проблеми. Неминучим є визнання необхідності їх вирішення. Зміна парадигми розвитку енергетики неможлива без вирішення складних науково-технічних завдань і витрат величезних матеріальних ресурсів, що вимагатиме більшої відкритості і свободи потоків інформації, технологій і капіталів. Забезпечення глобальної енергетичної безпеки неможливе без діалогу і взаємної відвертості. Важливе місце у цьому належить науці і техніці. [1, 37]

Отже, можна зробити висновок, що розвиток сталого енергетичного сектору є ключовим фактором для забезпечення енергетичної безпеки України, оскільки він забезпечує стає економічне зростання та зменшує залежність від імпортованих енергоресурсів. Для досягнення цієї мети необхідно не лише зосереджуватись на розвитку відновлюваної енергетики, але й підвищувати енергоефективність виробництва та споживання енергоресурсів. Крім того, розвиток сталого енергетичного сектору повинен бути інтегрований з іншими секторами економіки, такими як транспорт, будівництво, промисловість та сільське господарство. Це дозволить зменшити використання енергоресурсів та підвищити енергоефективність у всіх секторах економіки.

Список використаних джерел:

1. Є.А. Бобров. *Енергетична безпека держави*. Київ – 2013. 37 с. URL: https://library.krok.edu.ua/media/library/category/monografiji/bobrov_0004.pdf
2. Сайт ips.ligazakon.net стаття: *Нова енергетична стратегія України: безпека, енергоефективність, конкуренція* URL: <https://ips.ligazakon.net/document/NT1680>